

**Ομιλία Προέδρου Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και
Επιχειρηματικότητας κ. Γιώργου Καρανίκα στην παρουσίαση
της Ετήσιας Έκθεσης Ελληνικού Εμπορίου 2023**

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω όλες και όλους για την παρουσία σας σήμερα στην παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης.

Για την ΕΣΕΕ πρόκειται για ένα σημαντικό ορόσημο. Στην ετήσια έκθεση περιλαμβάνονται πολύτιμα στοιχεία που τροφοδοτούν την παρέμβασή της. Είναι η δική μας έμπρακτη απόδειξη ότι οι προτάσεις μας προέχονται από έγκυρη τεκμηρίωση. Και είναι και η έκφραση μιας αγωνίας για την κατανόηση των γενικών τάσεων στην οικονομία και την αγορά.

Είμαστε ενταγμένοι σε ένα περιβάλλον πολλαπλών κρίσεων, οι οποίες επηρεάζουν το διεθνές πεδίο και αναπόφευκτα αφήνουν ισχυρό αποτύπωμα και στην εγχώρια αγορά. Η φράση που χρησιμοποιούμε είναι σαφής: το ελληνικό εμπόριο τελεί σε ένα πλαίσιο επισφαλούς στασιμότητας. Εξελίξεις, όπως η περιοριστική νομισματική πολιτική, ο καλπάζων πληθωρισμός, αλλά και οι γεωοικονομικοί κατακερματισμοί που εντείνονται εξαιτίας της γεωπολιτικής αστάθειας, φαίνεται ότι θα επηρεάσουν αρνητικά τον ρυθμό της διεθνούς οικονομικής μεγέθυνσης. Υπάρχει μια αβεβαιότητα η οποία επιδρά στο πως σκέφτονται και πράττουν επιχειρηματίες και καταναλωτές. Και σίγουρα υπάρχει μια δυσκολία να φανταστούμε την προοπτική μας προς το μέλλον. Και η σκοπιμότητα της επιστημονικής δουλειάς στην έκθεση αφορά το πως θα βρούμε εκείνα τα στοιχεία που θα μας βοηθήσουν με έναν συστηματικό και σχεδιασμένο τρόπο να μπορέσουμε βήμα-βήμα να βγάλουμε την ελληνική αγορά σε ένα «ξέφωτο» σταθερότητας.

Αγαπητοί φίλοι,

Η Ετήσια Έκθεση Ελληνικού Εμπορίου του 2023, προσπαθεί να αναδείξει, όπως κάνει κάθε φορά, τον αγώνα των μικρομεσαίων και των

πολύ μικρών επιχειρήσεων για τη αντιμετώπιση της πίεσης που προέρχεται από εξωτερικούς παράγοντες. Και αυτό που κάνει η έκθεση είναι να προβάλλει ως άμεση και επιτακτική την προώθηση μιας συνεκτικής αναπτυξιακής στρατηγικής, με τη Μμε επιχειρηματικότητα στο επίκεντρο, ως την αναγκαία συνθήκη για σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας και την περαιτέρω ανάταξη της ελληνικής αγοράς. Στην έκθεση του 2022 μιλήσαμε για μια «τριπλή παγίδα»: των συρρικνωμένων κύκλων εργασιών, του αυξημένου λειτουργικού κόστους και του διογκούμενου ιδιωτικού χρέους. Πλέον όλα αυτά σε συνδυασμό με τη μειούμενη καταναλωτική δαπάνη, δείχνουν ότι υπάρχει ακόμα πολύς δρόμος για να επανέλθουν οι θετικές προοπτικές για την ελληνική εμπορική τάξη. Το εμπόριο, μια εγγενώς δυναμική, αλλά και ευάλωτη στις μεταβολές οικονομική δραστηριότητα, χρειάζεται πολύπλευρη στήριξη για να επιβιώσει. Και αυτήν τη στήριξη διεκδικεί η ΕΣΣΕ από το κράτος με συνεχείς παρεμβάσεις.

Η έκθεση, βέβαια, αποδεικνύει την κεντρική θέση που κατέχει το εμπόριο στην οικονομική δομή. Και αυτό είναι κάτι που πρέπει να επισημαίνεται διαρκώς. Δεν πρόκειται για μια περιθωριακή ή συγκυριακή δραστηριότητα. Πρόκειται για μια οικονομική πρακτική συνυφασμένη με την εξέλιξη και ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας. Τι αποδεικνύει; Το γεγονός ότι το εμπόριο εξακολουθεί να αποτελεί τον μεγαλύτερο εργοδότη της ελληνικής οικονομίας. Παρά τη μείωση των θέσεων εργασίας κατά 3,5%, συγκριτικά με το 2022, εξακολουθεί να συνεισφέρει το 16,5% της συνολικής απασχόλησης. Επιπλέον, η ποσοστιαία μείωση της απασχόλησης ήταν υψηλότερη στους εργοδότες από ό,τι στους εργαζόμενους στο εμπόριο. Κάλι που σημαίνει, φυσικά, ότι η άμεση ανάγκη επιβίωσης των μικρομεσαίων εμπορικών επιχειρήσεων συνιστά μια άμεση προτεραιότητα για το επόμενο διάστημα. Και αυτό γιατί αρκετοί συνάδελφοι αναγκάζονται να αποχωρήσουν προσωρινά ή μονιμότερα από το εμπορικό επιχειρείν. Είναι μια βασική οικονομική δραστηριότητα το εμπόριο στη χώρα μας, αλλά είναι και μία ευάλωτη δραστηριότητα.

Παρά ταύτα, δεδομένων των προσπαθειών όλων των συναδέλφων στο πλαίσιο της αστάθειας που ακολούθησε τη μεγάλη οικονομική κρίση, το εμπόριο συνεχίζει να διαγράφει μια ανοδική πορεία. Παρατηρείται αύξηση τόσο σε επίπεδο κύκλου εργασιών όσο και σε επίπεδο κερδοφορίας. Μια αύξηση που καταδεικνύει ότι, αναμφίβολα, υπάρχει φως στην άκρη του τούνελ. Για να φτάσουμε, όμως, εκεί χρειαζόμαστε στοχευμένες ενέργειες, οι οποίες θα αίρουν φορολογικές και μη μισθολογικές επιβαρύνσεις, καθώς και τα υπάρχοντα εμπόδια της πρόσβασης στον δανεισμό. Το δεδομένο του αυξημένου χρέους στις εμπορικές επιχειρήσεις αποτελεί ένα «καμπανάκι» που πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν.

Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η ετήσια έκθεση αναφέρει ότι έχουν μεταβεί από την πτώση στη στασιμότητα. Αυτό σημαίνει δύο πράγματα: πρώτον ότι έχει υπάρξει ελαφρά βελτίωση της κατάστασής τους και δεύτερον ότι δίνουν έμφαση στη βραχυπρόθεσμη επιβίωσή τους, κυρίως λόγω της επίδρασης του πληθωρισμού. Η σχετική αύξηση του κύκλου εργασιών που παρατηρήθηκε θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη, εάν δεν υπήρχε η ακρίβεια. Η τελευταία, πράγματι, λειτουργεί σαν φραγμός που αποθαρρύνει επιχειρηματίες και καταναλωτές και επιβαρύνει το κλίμα στην αγορά. Όσο, δε, επιμένουν φαινόμενα, όπως το υψηλό λειτουργικό κόστος, η εκτόξευση των τιμών ενέργειας και η συνακόλουθη αύξηση των τιμών των εμπορευμάτων από τους προμηθευτές, η βελτίωση των συνθηκών για τις Μμε επιχειρήσεων παραπέμπεται για το εγγύς, στην καλύτερη των περιπτώσεων, μέλλον.

Απολύτως συναφής με τα παραπάνω είναι η μάκρο ανάλυση της εξέλιξης της καταναλωτικής δαπάνης από το 2008 ως το 2022, η οποία είναι και μία επίδραση της κρίσης από την οποία φαίνεται ότι δεν μπορούμε ακόμα να απαλλαγούμε: Είμαστε κατά πολύ πιο κάτω από την προ κρίσης καταναλωτική δαπάνη. Και αυτό είναι κάτι που σχετίζεται άμεσα με την επιβίωση του εμπορίου.

Αγαπητοί φίλοι, αγαπητές φίλες,

Η ΕΣΕΕ δεν κουράζεται να προτάσσει τις προκλήσεις του μέλλοντος σαν βασικές της προτεραιότητες. Τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την πράσινη μετάβαση. Το πως δηλαδή το εμπόριο θα ενταχθεί στον νέο υπό διαμόρφωση διεθνή καταμερισμό εργασίας. Η αβεβαιότητα σε έναν κόσμο διαρκούς μεταβολής και ρευστότητας επιβάλλει την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και την ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, σε όλα τα επίπεδα της οικονομίας. Τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή να διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις για την ψηφιακή μετάβαση. Για να μπορέσουν οι Μμε επιχειρήσεις να πλησιάσουν τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Πρόκειται για μια διαδικασία, για την οποία η ΕΣΕΕ διεκδικεί, προς όφελος του ελληνικού εμπορίου, συγκεκριμένες δράσεις από το νέο ΕΣΠΑ.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι η ανθεκτικότητα της εμπορικής δραστηριότητας αποδεικνύει ότι το εμπόριο αποτελεί τον κορμό του αναπτυξιακού προτύπου της χώρας. *Ο Έλληνας έμπορος ήταν πάντα μέρος της λύσης, και όχι του προβλήματος, και αυτό θα συνεχίσει να διεκδικεί.* Στις σελίδες της έκθεσης που θα διαβάσετε θα δείτε τις δυνατότητες του εμπορίου, αλλά και τις υστερήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Το εμπόριο, καθώς αλληλεπιδρά με όλες τις βαριές μεταβλητές της ελληνικής οικονομίας, αποτελεί εκείνον τον οικονομικό κόμβο, ο οποίος μπορεί να προσδώσει προσανατολισμό και συμπεριληπτικότητα στο αναπτυξιακό μέλλον της χώρας.

Θέλω να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας, να συγχαρώ τους συντελεστές της έκθεσης από το INEMY και να ευχηθώ μια καλή οικονομική χρονιά για όλους τους συναδέλφους.